

Eduskunnan vastaus hallituksen esitykseen laeiksi Tiehallinnosta ja Tieliikelaitoksesta

Eduskunnalle on annettu hallituksen esitys n:o 25/2000 vp laeiksi Tiehallinnosta ja Tieliikelaitoksesta. Eduskunnalle on liikennevaliokunta antanut asiasta mietintönsä n:o 2/2000 vp.

Eduskunta edellyttää, että tielaitoksen omistamat ja sopimuksilla hallinnoimat alueet jaetaan Tiehallinnon ja Tieliikelaitoksen kesken siten, ettei synny markkinahäiriöitä. Alueellisen kilpailutilanteen perusteella siirretään riittävä osuus Tieliikelaitokselle ja muut taloudellisesti merkittävät osuudet Tiehallinnolle. Maa-ainesalueitten jaosta sovi-taan liikenneministeriön asettamassa maa-ainestöryhmässä. Sellaiset alueet, joiden maa- ja kiviainesvaroja ei voida enää hyödyntää, siirretään Kapiteeli Oy:lle tai Valtion kiinteistölaitokselle, joiden tulee hoitaa maisemointivelvollisuus.

Eduskunta edellyttää, että henkilökuntaa ei lomauteta, ei irtisanota eikä pakkosiirretä työssäkäyntialueelta toiselle siirtymäkauden aikana, ja että hallitus laatii yhdessä kuntasektorin kanssa sille osalle tielaitoksesta vapautuvaa henkilökuntaa, jolle ei ole käyttöä Tiehallinnossa tai Tieliikelaitoksessa, sijoitusohjelman muulle julkiselle lohkolle käyttäen apunaan mm. vakanssisiirtoja.

Uusiin tehtäviin siirtyville annetaan tarpeellinen koulutus. Siirtyville henkilöille taataan palvelussuhteen ehdot ns. vanhoina työntekijöinä. Hallituksen on seurattava uudistuksen henkilöstövaikutuksia ja ryhdyttävä tarvittaessa toimenpiteisiin siirtymäajan pidentämiseksi.

Eduskunta edellyttää, ettei perustamisvaiheen aloittavassa taseessa Tieliikelaitokselle merkittyä velkaa valtiolle tai sen osaa käytetä taloudellisena perusteena henkilökunnan irtisanomiseksi.

Eduskunta edellyttää, että Tiehallinto luovuttaa poliisille tämän pyytämät tieliikenteeseen liittyvät tiedot korvauksetta.

Eduskunta edellyttää, että hallitus laatii jatkuvasti vuosittaisen seurantaraportin tiehallintomuutoksesta niin, että eduskunnan liikennevaliokunta saa sen käyttöönsä kutakin raportointivuotta seuraavan vuoden huh-tikuun loppuun mennessä.

Eduskunta edellyttää, että hallitus laatii siirtymäajan päätyttyä eduskunnalle selonteon tiehallintomuutoksen vaikutuksesta tien-tön kuntoon, liikenneturvallisuuteen ja tien-pidosta valtiolle aiheutuneisiin kustannuk-siin.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

Tiehallinnosta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Hallinnollinen asema

Tiehallinto on liikenneministeriön hallinnonalalla toimiva virasto.

2 §

Tiehallinnon tehtävät

Tiehallinto vastaa yleisten teiden tienpi-dosta. Sen tehtävänä on hallinnoida, ylläpi-

tää ja kehittää koko maassa yleisiä teitä ja niiden liikenneoloja sekä tieliikenteen palveluja osana liikennejärjestelmää.

Tiehallinnon tehtävänä on osana tienpidon kokonaisuutta edistää tienpidon toimenpitein tasapainoista aluekehitystä. Päätieverkon ohella on pidettävä huolta alemmanasteisen tieverkon riittävästä laajuudesta ja kunnosta.

Tiehallinnon on osaltaan huolehdittava tieliikennejärjestelmän tutkimus-, kehittämis- ja asiantuntijatehtävistä.

Tiehallinto hankkii tienpitoon liittyvät tuotannolliset palvelut ja tuotteet ulkopuolisilta.

3 §

Johtokunta

Tiehallinnon toimintaa ohjaa ja valvoo johtokunta, jonka asettamisesta, toimikaudesta, kokoonpanosta ja tehtävistä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

4 §

Keskus- ja aluehallinto

Tiehallinnolla on keskushallinto ja tienpidon kannalta tarpeellinen määrä alueellisia yksiköitä.

5 §

Asetuksenantovaltuus

Tarkemmat säännökset tämän lain täytäntöönpanosta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

6 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta .

Tällä lailla kumotaan tielaitoksesta 19 päivänä tammikuuta 1990 annettu laki (47/1990).

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Tiehallinnolle voidaan ennen lain voimaantuloa asettaa johtokunta sekä nimittää pääjohtaja ja muuta henkilöstöä.

7 §

Siirtymäsäännökset

Ennen tämän lain voimaantuloa tie- ja vesirakennuslaitokselle tai tielaitokselle syntyneet oikeudet ja velvoitteet siirtyvät Tiehallinnolle, jollei kysymys ole pelkästään tienpidon tuotannollista toimintaa koskevista sopimuksista tai jollei sopimuksesta toisin ilmene.

Tiehallinnon palvelukseen siirtyvien tielaitoksen virkamiesten virat siirretään Tiehallinnon viroiksi. Virat voidaan siirtää ilman virkamiehen suostumusta. Tiehallinnon palvelukseen siirtyvä työsopimussuhteinen henkilöstö siirtyy soveltuvaan virkaan tai aikaisempaa palvelussuhdetta vastaavaan määrällä aikaiseen virkasuhteeseen.

Tiehallinto avaa yleisten teiden tienpidon tuotannollisen toiminnan avoimeen kilpailuun asteittain neljän vuoden kuluessa tämän lain voimaantulosta. Tiehallinto voi ennen kuin kilpailu on kokonaan avointa tehdä suoria neuvottelu-urakkasopimuksia Tieliikelaitoksen kanssa niistä tuotanto- ja palvelutehtävistä, joita ei ole vielä avattu avoimeen kilpailuun.

Laki

Tieliikelaitoksesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Hallinnollinen asema

Tieliikelaitos on liikenneministeriön hallinnonalalla toimiva liikelaitos.

Tieliikelaitokseen sovelletaan valtion liikelaitoksista annettua lakia (627/1987), jollei tässä laissa toisin säädetä.

2 §

Tieliikelaitoksen toimiala

Tieliikelaitoksen toimialana on maa- ja vesirakennuslalla ensisijaisesti liikenneväylien ja liikenneympäristön suunnittelu, rakentaminen, ylläpito ja hoito sekä näihin liittyvät tuotteet ja palvelut.

3 §

Palvelu- ja toimintatavoitteet

Tieliikelaitos huolehtii toimialaansa kuuluvien palvelujen tarjonnasta ja kehittämisestä liiketoiminnan edellytysten mukaisesti.

Tieliikelaitoksella on velvollisuus tarjoutua yleisten teiden hoitourakoihin ja lauttaliikenteen hoitoon koko maassa.

Tieliikelaitos varautuu hoitamaan tehtäviä myös poikkeusoloissa sen mukaan kuin liikenneministeriö erikseen päättää.

4 §

Lainanotto

Tieliikelaitos saa ottaa toimintaansa varten valtion liikelaitoksista annetun lain 8 §:n 2 momentissa tarkoitettua lainaa eduskunnan suostumuksen rajoissa.

5 §

Liikenneministeriön ratkaistavat asiat

Valtion liikelaitoksista annetun lain 11 §:n 1 momentin 7 kohdassa ja 2 momentissa tarkoitetut asiat ratkaisee liikenneministeriö.

6 §

Toimitusjohtaja ja muu henkilöstö

Tieliikelaitoksen toimitusjohtaja ja muu henkilöstö ovat työsopimussuhteessa Tieliikelaitokseen.

7 §

Tarkemmat säännökset

Tarkempia säännöksiä tämän lain täytäntöönpanosta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

8 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin. Tieliikelaitokselle voidaan ennen lain voimaantuloa asettaa hallitus sekä ottaa toimitusjohtaja ja muuta henkilöstöä.

9 §

Siirtymäsäännökset

Tie- ja vesirakennuslaitokselle tai tielaitokselle kuuluvat oikeudet ja velvollisuudet siirtyvät Tieliikelaitokselle siltä osin kuin siitä erikseen säädetään tai sovitaan.

Se osa henkilöstöstä, joka ei siirry Tiehallintoon, siirtyy Tieliikelaitokseen. Tielaitoksen palveluksesta Tieliikelaitokseen siirtyvien virkamiesten virat lakkaavat tämän lain tullessa voimaan. Virkasuhteinen henkilöstö otetaan Tieliikelaitokseen työsopimussuhteisiin tehtäviin.

Henkilöstö säilyttää siirtymähetkellä aiempaan palvelussuhteeseen liittyvät oikeutensa ja velvollisuutensa.

Tieliikelaitos hoitaa Tiehallinnon kanssa tehtävien sopimusten nojalla ne tienpidon tehtävät, joita ei ole avattu avoimeen kilpailuun ennen vuotta 2005.

Helsingissä 13 päivänä kesäkuuta 2000
